

ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า*

A STUDY OF THE CRISIS OF THAI SOCIETY FROM CASES OF VIOLATION OF THE FIVE PRECEPTS

พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ)

Phraopas Opaso (Nakrit)

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี (ไกรเทพ)

Phra Nattapong Yanameetee (kraithep)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si Thammaraj Campus, Thailand

E-mail: opas_nakrit@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า 2) เพื่อศึกษาสาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า โดยศึกษาจากเอกสารหนังสือพิมพ์รายวันและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องสภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกเนื้อหาข่าว แบบวิเคราะห์ข้อมูลจากการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า ยังมีความรุนแรงโดยจำแนกได้ว่า มีการละเมิดด้านสุรา ยาเสพติดและสิ่งมีนเมา (ศีลข้อ 5) มากที่สุด รองลงมาเป็น การละเมิดด้านชีวิตและร่างกาย (ศีลข้อ 1) การละเมิดทรัพย์สิน (ศีลข้อ 2) การละเมิดทางวาจา (ศีลข้อ 4) และการละเมิดและล่วงเกินทางเพศ (ศีลข้อ 3) ตามลำดับ 2) สาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิด ศีลห้า พบว่า 1) ด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย (ศีลข้อ 1) เกิดจากอาการเครียดและปัญหาส่วนตัว 2) ด้านการละเมิดทรัพย์สิน (ศีลข้อ 2) เกิดจากการโฆษณาสินค้าชวนเชื่อเพื่อหวังเงินจากผู้บริโภค 3) ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ (ศีลข้อ 3) เกิดจากสื่อลามกมีการแพร่หลายและเข้าถึงได้ง่ายต่อคนทุกกลุ่ม 4) ด้านการละเมิดทางวาจา (ศีลข้อ 4) เกิดจากการใช้คำพูดที่รุนแรง เสียดสี และหยาบคาย จนเกิดการทะเลาะวิวาทกัน 5) ด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติดและสิ่งมีนเมา (ศีลข้อ 5) เกิดจากการความเครียดและการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายได้ง่าย

คำสำคัญ: ภาวะวิกฤต, สังคมไทย, การละเมิดศีลห้า

* Received 25 January 2021; Revised 7 February 2021; Accepted 26 February 2021

Abstract

The Objectives of this research article were to study the state of Thai social crisis from the violations of the Five Precepts and to study the causes of the Thai social crisis from the violation of the Five Precepts By studying from daily newspaper papers and interviews with ten key informants / person, who are experts in the state of the Thai social crisis from violations of the Five precepts. The research tool is news content form. Data analysis form for reading newspaper news and structured interviews Analyze the data by distributing the frequency. The results of the study showed that 1) the state of Thai social crisis from the violation of the Five Also has a violent classification The most violations of alcohol, drugs and intoxication (5th precepts), followed by life and physical violations (precepts 1), property violations (precepts number 2), verbal violations (precepts 4), and Sexual abuse and harassment (precepts number 3), respectively 2) causes of the crisis in Thai society from the violations of the Five precepts, it was found that 1) the abuse of life and the body (precepts number 1) caused by stress and personal problems 2) Property infringement (precepts number 2) was caused by advertising of convincing products for money from consumers, 3) sexual harassment (precept number 3), caused by pornography, widespread and accessible to all groups of people. 4) Verbal Abuse (Precept No. 4) Caused by the use of words that are harsh, sarcastic and rude to the cause of controversy 5) The abuse of alcohol, drugs and intoxication (Precept No. 5) is caused by stress. And easy access to distribution sources.

Keywords: Crisis, Thai Society, Violation of the Five Precepts

บทนำ

สถานการณ์บ้านเมือง ซึ่งปัจจุบันนี้รายการหมอดูทางเคเบิลทีวีและโทรทัศน์ดาวเทียม กลายเป็นรายการที่ดึงดูดผู้ชม เป็นรายการที่ได้รับความนิยมในอันดับต้น ๆ และสร้างรายได้ให้ผู้จัดรายการอย่างมาก และในปัจจุบันมีคนยึดอาชีพเป็นหมอดูเพิ่มมากขึ้น จากปีละนับร้อยเป็นหลายพันคน เพราะคนไทยบางส่วนมีทุกข์ทางใจขาดที่พึ่งทางใจ จึงหันหน้าไปพึ่งพาโหราศาสตร์

สังคมไทยยังถูกซ้ำเติมด้วยทัศนคติอันตราย จากผลการสำรวจความเห็นของประชาชน ใน 28 จังหวัดทั่วประเทศ โดยสำนักวิจัยเอแบคโพล พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ยอมรับว่ารัฐบาล จะมีการทุจริตคอร์รัปชัน ขอแต่เพียงทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนที่ทัศนคติแบบนี้มีทั้งเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ นักธุรกิจ แม้แต่ผู้ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี

ผลการสำรวจครั้งนี้ตรงกับผลการสำรวจครั้งก่อน ๆ ที่พบว่าคนไทยไม่รังเกียจการทุจริตคอร์รัปชัน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทั้ง ๆ ที่ระดับการศึกษาก็เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ช้ำยังได้เผยแพร่ และปลูกฝังทัศนคติแบบนี้ไปยังบรรดาเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ให้สืบทอดเป็นวัฒนธรรมต่อไปอย่างไม่ขาดสาย จึงน่าเป็นห่วงว่าอนาคตของประเทศไทยอาจเต็มไปด้วยรัฐบาลคอร์รัปชัน และประชาชนทุจริตที่เกิดจากการละเมิดกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์หลักปฏิบัติ (ผู้จัดการออนไลน์, 2564)

ความคิดเห็นแบบนี้ เป็นทัศนคติที่อันตราย จากผลการสำรวจครั้งก่อน ๆ พบด้วยว่ากลุ่มตัวอย่างที่ถูกสอบถามพร้อมที่จะขายเสียงให้นักการเมืองมากขึ้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเห็นโง่กึ่งไม่เป็นไร เป็นการสนับสนุนนักการเมืองให้ซื้อเสียง และสนับสนุนให้ใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์ เพื่อนำเงินไปซื้อเสียงของเหล่านักการเมือง และใช้อำนาจในการปกครองประเทศ (สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์, 2562)

สภาพปัจจุบันของสังคมไทยได้แปรเปลี่ยนไปจากสภาพเดิม อันเป็นผลเนื่องจากการพัฒนาประเทศไปอย่างรวดเร็ว จึงเกิดให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนได้มีการปรับเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมเป็นประเทศอุตสาหกรรม และบังเกิดค่านิยมความทันสมัยตามรูปแบบของประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในด้านที่อยู่อาศัย ถนนหนทาง และวัฒนธรรมการบริโภค ตลอดจนศีลธรรมจริยธรรม และในสังคมไทยปัจจุบันเหตุการณ์บ้านเมืองมีหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับสังคมโดยเฉพาะในเรื่องของข่าวสารบ้านเมืองที่มีคดี หรืออาชญากรรมต่าง ๆ โดยเริ่มเกิดจากพฤติกรรมของประชาชนที่มีผลเกี่ยวเนื่องจากสังคมที่เปลี่ยนแปลง ถ้าหากมองถึงปัญหาอาชญากรรม และการแก้ปัญหาทางสังคมจะพบว่า มีปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดศีลห้าหลายประการซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดคดีอาชญากรรมไว้ทั้งหมด 5 หมวดด้วยกัน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2562)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เห็นสภาพปัญหาจากการละเมิดศีลห้า ซึ่งถ้าล่วงละเมิดไปแล้วอาจจะเกิดผลกระทบต่อประชาชน และสังคมไทยอย่างมาก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงสภาพปัญหาพฤติกรรมของการละเมิดศีลห้า ของประชาชนในสังคมปัจจุบันจากการที่ได้อยู่ในสังคมไทยและได้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นมาโดยตลอด แม้ว่าจะหาวิธีการแก้ไขปัญหาลำดับนี้แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ผู้วิจัยมองเห็นว่าในปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญและแสดงความเป็นห่วงต่อเด็ก เยาวชน และสังคมไทยจึงได้นำหลักการแก้ปัญหาพฤติกรรมการละเมิดศีลห้า อย่างยั่งยืนอันเป็นหัวข้อของการวิจัยที่มีชื่อว่า ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า
2. เพื่อศึกษาสาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) คือ หนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอข่าวเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของสังคมไทย และการศึกษาภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็น พระสงฆ์ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมไทย คณะสงฆ์จังหวัดตรัง และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้กำหนด แบบเจาะจง จำนวน 10 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกแบบวิเคราะห์การเสนอข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวัน และสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีข้อคำถามโดยละเอียดตามที่ได้ จัดเตรียมไว้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากหนังสือพิมพ์รายวัน โดยจัดหาหนังสือพิมพ์ วันละ 3 ฉบับ ได้แก่หนังสือพิมพ์จากสำนักพิมพ์ข่าวสด สำนักพิมพ์ไทยรัฐ และสำนักพิมพ์ เดลินิวส์ อย่างละ 1 ฉบับ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในแต่ละวัน โดยใช้เวลาวิเคราะห์ทั้งหมดเป็นเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม 2563 ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข่าวลงใน แบบวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้เตรียมเอาไว้ โดยวิเคราะห์ถึงเนื้อหาข่าวโดยสังเขป และสาเหตุของการ เกิดเหตุการณ์ตามข่าว

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) เป็นขั้นตอนรวบรวมข้อมูล จากการลงพื้นที่ภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ คำถามที่ถูกสร้างขึ้นในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ จากนั้น นำคำตอบและบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ รวบรวมและเรียบเรียงรายละเอียด ต่าง ๆ ให้ความถูกต้อง สละสลวยมากยิ่งขึ้น

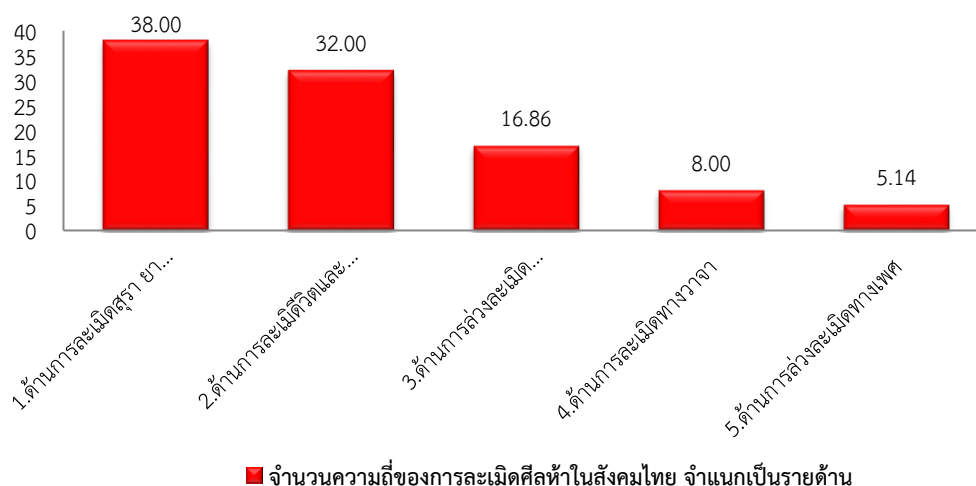
การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร คือ การรวบรวมข้อมูลจากการศึกษา ค้นคว้าหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฉบับรายวัน และวิเคราะห์ศึกษาภาวะวิกฤติ สังคมไทยจากกรณีการละเมิดสิทธิ โดยแยกออกเป็นแต่ละด้าน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คือ รวบรวมคำตอบและข้อมูลโดย การวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาและเรียบเรียงให้มีความสละสลวย รัดกุมเข้าใจง่าย โดยแยก ออกเป็นแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

1. สภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า มีการละเมิดศีลห้าในรอบระยะเวลา 3 เดือนที่ศึกษา ในทุกด้านรวมจำนวน 350 ครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการละเมิดศีลห้าด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีค่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมาคือด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย, ด้านการละเมิดทรัพย์สิน, ด้านการละเมิดทางวาจา คิดเป็นร้อยละ 32.00, 16.86, 8.00 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการละเมิดน้อยที่สุดใน 5 ด้าน คือ ด้านการล่วงละเมิดทางเพศมีสภาพวิกฤตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.14 โดยแสดงรายละเอียดตามแผนภูมิ ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนความถี่ของการละเมิดศีลห้าในสังคมไทย จำแนกเป็นรายด้าน

และผลจากการสัมภาษณ์เรื่อง “สภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า” เมื่อระบุแยกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า

“ควรที่จะมีการให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิต เพื่อที่จะลดเหตุการณ์เหล่านี้ลงและช่วยบรรเทาความเครียดของคน เสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต รู้จักการแก้ปัญหาของชีวิตเมื่อมีปัญหาเข้ามาเพื่อลดการหาทางออกของปัญหาในทางที่ไม่ถูกต้อง รู้จักการมีเมตตาและให้อภัยซึ่งและกัน ไม่ควรตัดสินหาทางออกโดยการใช้ความรุนแรง แก้ปัญหาด้วยสันติวิธี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 1, 2563)

“ควรมีการวางแผนการใช้จ่าย ทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อความมั่นคงในทรัพย์สินและยึดมั่นในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 ลดการใช้ชีวิตอย่างหรูหรา

พุ่มเฟื่อย โดยการประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น พอใจในสิ่งที่ตนมี ปลุกฝังให้คนรู้จักขยันทำมาหากิน รู้จักความยากลำบาก มากกว่าการปลุกฝังให้รู้จักรักสบาย รู้จักวางแผนในการประกอบอาชีพและต้องต่อยอดพัฒนาในสาขาอาชีพที่ตนเองถนัดเพื่อรองรับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 2, 2563)

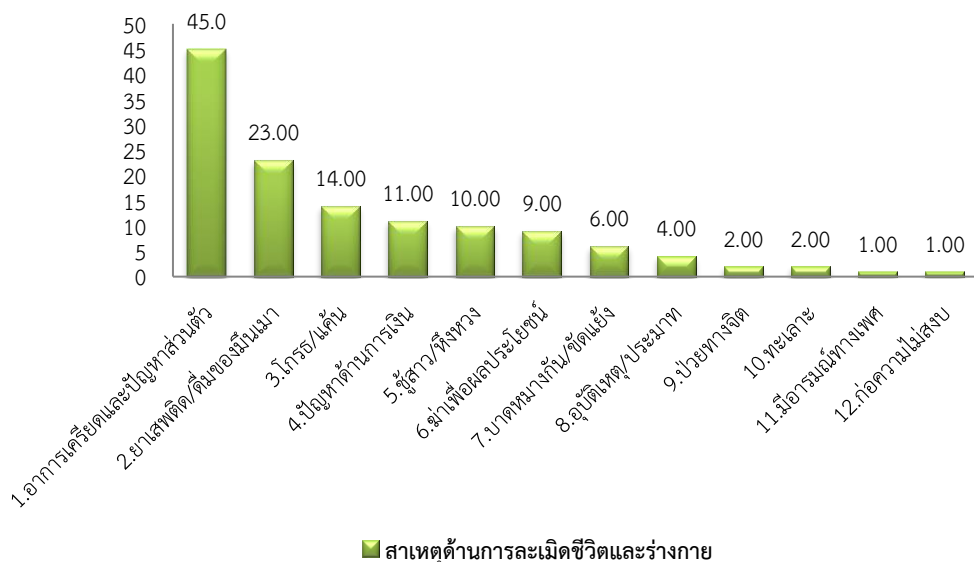
“ด้านการล่องละเมียดทางเพศ เช่น ครอบครัวต้องดูแลอบรมสั่งสอนลูกหลานอย่างใกล้ชิด เพิ่มเติมการอบรมสั่งสอนที่ดี ต้องให้คำแนะนำในการแต่งกายที่เหมาะสมที่ควร การแต่งกายต้องมิดชิดและไม่ล่อแหลมเพื่อลดปัญหาการถูกล่อลวงทางเพศ ควบคุมดูแลการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างใกล้ชิดและต้องตามให้ทันกับสังคมเพื่อจะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่องละเมียดทางเพศ เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 5, 2562)

“ด้านการละเมียดทางวาจา เช่น ควรแนะนำเรื่องการพูดให้ดี ดังคำที่ว่า “พูดดีเป็นศรีแก่ปากพูดมากพูดไร้สาระระว่างปากจะมีสี” ควรระมัดระวังในการพูด พูดจาแต่คำสัตย์จริง ต้องรู้จักที่จะคิดก่อนพูดเพื่อจะเกิดสิ่งดี ๆ มีคุณประโยชน์ในการพูดแก่ตนเองและบุคคลอื่นควรพูดคุยนับแบบสร้างสรรค์ พยายามงดพูดเรื่องไร้สาระที่หาประโยชน์อะไรไม่ค่อยจะได้ การพูดอะไรก็ตามต้องดูกาลเทศะ ไม่ใช่ว่าพูดตามความคิดของตน ต้องคิดพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อน โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาด้วย เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 3, 2563)

“ด้านการละเมียดสุรา ยาเสพติด และสิ่งมีนเมา เช่น สิ่งเหล่านี้ต้องเริ่มจากตนเองเป็นลำดับแรก ต้องอดทนต่อสิ่งเร้า และควรที่จะลดละเลิกจากสิ่งเหล่านี้เพื่อสุขภาพร่างกายของตนเอง ทุกส่วนต้องสร้างความเข้มแข็งเริ่มตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง โดยสถาบันครอบครัวเป็นพื้นฐานในการรณรงค์ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองควรบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่ควรปล่อยปละละเลยจนเกินไป กำหนดการจำหน่ายสุราให้กับผู้ดื่มและอยากให้ทางบ้านเมืองให้ความสำคัญถึงเรื่องแบบนี้เพราะเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องที่มีอยู่ทุก ๆ ที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดต้องกวาดล้างเป็นพิเศษ เพื่อให้ลดลงให้มากกว่าเดิม เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 4, 2563)

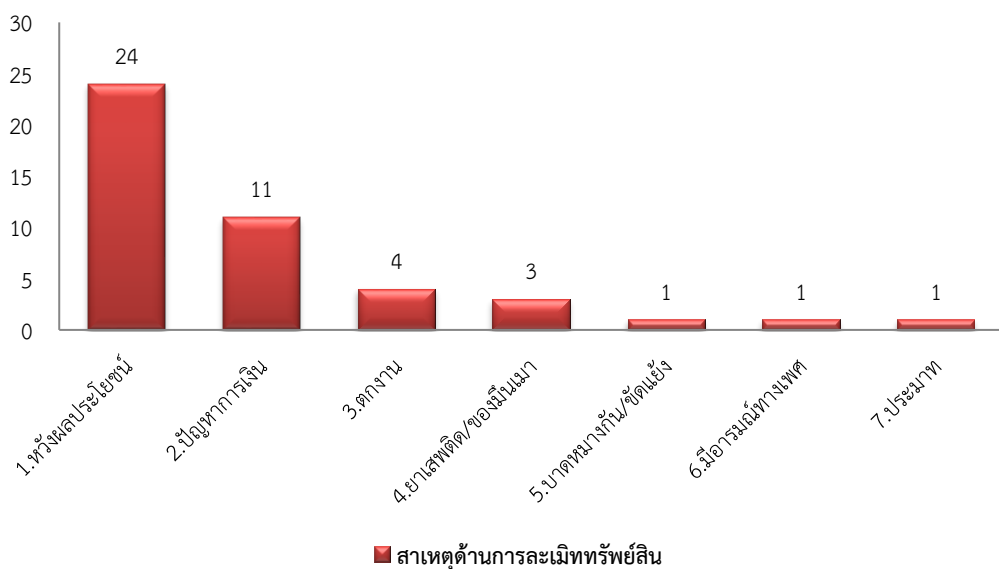
2. สาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า เมื่อจำแนกสาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้าในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย มีทั้งหมด 12 สาเหตุ เช่น สาเหตุจากอาการเครียดและมีปัญหาส่วนตัวอยู่ก่อนแล้ว การติดยาเสพติด โกรธแค้นเพราะมีเรื่องฝังใจ มีปัญหาเรื่องเงินและหนี้สิน เป็นต้น ซึ่งแสดงข้อมูลความถี่ ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงความถี่สาเหตุด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย

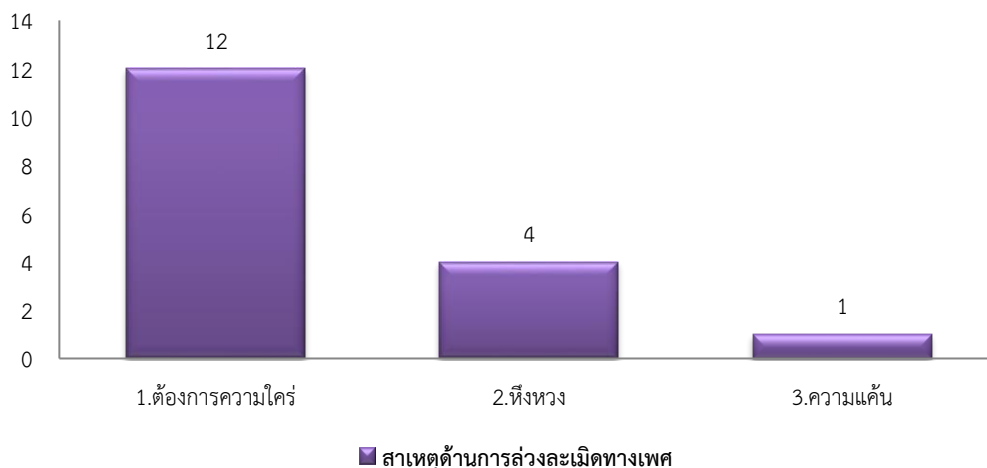
2.2 ด้านการละเมิดทรัพย์สิน มีทั้งหมด 7 สาเหตุ เช่น หวังผลประโยชน์จากผู้อื่นมาเป็นของตน มีปัญหาทางการเงินอันเนื่องมาจากเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น ซึ่งแสดงข้อมูลความถี่ ดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงความถี่สาเหตุด้านการละเมิดทรัพย์สิน

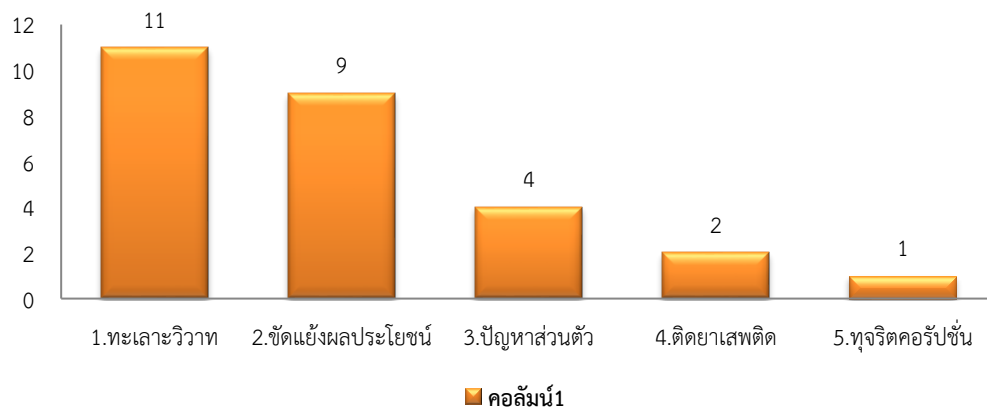

2.3 ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ มี 3 สาเหตุ ได้แก่ ต้องการความใคร่ ความหึงหวง และความแค้น ซึ่งแสดงข้อมูลความถี่ ดังนี้

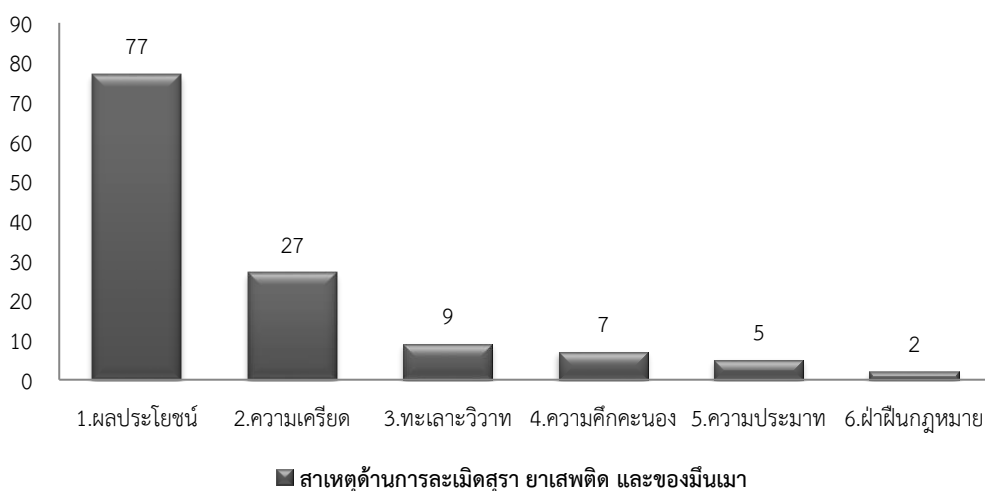
ภาพที่ 4 แสดงความถี่สาเหตุด้านการล่วงละเมิดทางเพศ

2.4 ด้านการละเมิดทางวาจา มี 5 สาเหตุ ได้แก่ ทะเลาะวิวาท ขัดแย้งผลประโยชน์ ปัญหาส่วนตัว ยาเสพติด และ ทุจริตคอร์รัปชั่น ซึ่งแสดงข้อมูลความถี่ ดังนี้

ภาพที่ 5 แสดงความถี่สาเหตุด้านการละเมิดทางวาจา

2.5 ด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีเงินเมา มี 6 สาเหตุ ได้แก่ มีผลประโยชน์ร่วมกัน ความเครียด ทะเลาะวิวาท ความคึกคะนอง ความประมาท และ ฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งแสดงข้อมูลความถี่ ดังนี้

ภาพที่ 6 แสดงความถี่สาเหตุด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีนเมา

สรุปได้ว่า ภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า นั้น มีการละเมิดศีลห้าในรอบระยะเวลา 3 เดือนที่ศึกษา ในทุกด้านรวมจำนวน 350 ครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการละเมิดศีลห้าด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีนเมา มีสภาพวิกฤตมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมาคือด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย, ด้านการละเมิดทรัพย์สิน, ด้านการละเมิดทางวาจา คิดเป็นร้อยละ 32.00, 16.86, 8.00 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการละเมิดน้อยที่สุดใน 5 ด้าน คือ ด้านการล่วงละเมิดทางเพศมีสภาพวิกฤตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.14 และ สาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า นั้น ด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย มีทั้งหมด 12 สาเหตุ ด้านการละเมิดทรัพย์สิน มีทั้งหมด 7 สาเหตุ ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ มี 3 สาเหตุ ด้านการละเมิดทางวาจา มี 5 สาเหตุ ด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีนเมา มี 6 สาเหตุ ซึ่ง ภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยแต่ละสาเหตุในแต่ละด้านนั้นมีข้อบ่งชี้ตามค่าความถี่ที่ว่า สภาพสังคมเป็นตัวบ่งชี้ที่ทำให้เกิดการละเมิดศีลห้าทั้งห้า ด้าน และเมื่อศึกษาจากผลสัมฤทธิ์แล้วนั้นก็สามารถสรุปได้ว่า การรักษาศีลห้า จะเป็นเครื่องกำหนดภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบันได้

อภิปรายผล

สภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า มีการละเมิดศีลห้าในรอบระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา พบว่า ในทุกด้านรวมจำนวน 350 ครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการละเมิดศีลห้าด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีนเมา มีสภาพวิกฤตมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมาคือด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย, ด้านการละเมิดทรัพย์สิน, ด้านการละเมิดทางวาจา คิดเป็นร้อยละ 32.00, 16.86, 8.00 ตามลำดับ ส่วนด้านที่

มีการละเมิดน้อยที่สุดใน 5 ด้าน คือ ด้านการล่วงละเมิดทางเพศมีสภาพวิกฤตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.14 อีกทั้ง พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาสิโต) ได้ศึกษาเรื่อง การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคสมทบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2547 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการรักษาศีล 5 บางวันมากกว่ารักษาททุกวัน มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ ในระดับสูงและมีความสนใจในพระพุทธศาสนา มากแต่มีการศึกษาหลักธรรมในวันอาทิตย์มีน้อย ส่วนความสนใจในพระพุทธศาสนาและการศึกษาหลักธรรมบางข้อ มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีล 5 คือ 1) การพูดคุยหรือสนทนาธรรมกับเพื่อน ๆ 2) มีโอกาสไปพักที่วัดและอยู่ปฏิบัติธรรม 3) ศึกษาธรรมจากหลักสูตรพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 4) ศึกษาธรรมจากโครงการเข้าค่าย คุณธรรม 5) ศึกษาธรรมจากการอ่านหนังสือธรรมะและสิ่งตีพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับระดับการรักษาศีล 5 คือ $p < 0.05$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้นอกจากนี้นักศึกษา ยังได้เสนอแนะว่าควรส่งเสริมให้มีการปฏิบัติธรรมรักษาศีลและรู้โทษของการละเมิดศีลด้วย (พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาสิโต), 2547) และ พระสมพงษ์ ดิกขธมโม (ราชเจริญ) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาแนวคิดเรื่องมุสาวาทในพุทธปรัชญาเถรวาท ผลการวิจัยพบว่า การละเมิดศีลข้อมุสาวาท เป็นสิ่งที่ไม่ต้องการของ ใคร ๆ แต่ในส่วนลึกแล้ว คนส่วนมากก็ชอบและพอใจมากกว่าที่จะให้ใครพูดจริงตำหนิวิพากษ์วิจารณ์ถึง ข้อผิดพลาด ความไม่ดีหรือข้อเสียของตนอย่างตรงไปตรงมา การละเมิดศีลข้อมุสาวาทจึงมีอยู่แพร่หลายในการดำเนินชีวิตและประกอบหน้าที่การงานในทุกสาขาอาชีพ ทั้งที่เป็นไปโดยมารยาท ทางสังคมและนำไปแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและทำลายผลประโยชน์ของผู้อื่น และคนส่วนมากก็คงจะเคยถูกผู้อื่นละเมิดศีลข้อมุสาวาททำให้เสียผลประโยชน์ให้เจ็บช้ำน้ำใจมาแล้วมาก บ้างน้อยบ้างต่างกันไป การที่จะแก้ไขปัญหาละเมิดศีลข้อมุสาวาทให้ลดน้อยลงไปได้นั้น จะต้องนำข้อบัญญัติแห่งการรักษาศีลข้อมุสาวาทมาปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้คนในสังคมมองเห็นโทษที่เกิดจากการละเมิดศีลข้อมุสาวาทและอานิสงส์แห่งการรักษาศีลข้อมุสาวาทอย่างแท้จริง การที่จะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้นั้นจะต้องแก้ไขโครงสร้างและค่านิยมของคนในสังคมที่ชอบคำพูดยกย่องสรรเสริญเยินยอปอขึ้น ประจบสอพลอทั้งหมด ด้วยการฝึกฝนอบรม ปลูกฝังอุดมการณ์ ค่านิยมให้กับคนรุ่นใหม่ในสถาบันศึกษาตั้งแต่เยาว์วัยเช่นเดียวกับที่พระพุทธเจ้า ฝึกฝนอบรมสามเณรอาฬมโหสิให้ละเมิดศีลข้อมุสาวาทแม้แต่เพียงเพื่อหัวเราะเล่น โดยการรณรงค์คัดค้านต่อต้าน การละเมิดศีลข้อมุสาวาทให้เห็นเป็นรูปธรรมทุกรูปแบบและเพิ่มบทลงโทษในทางกฎหมายให้หนักขึ้นและแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อสารมวลชนให้เห็นว่า ใครก็ตามที่ละเมิดศีลข้อมุสาวาทโทษภัยอันตรายและผลแห่งกรรมชั่วก็จะติดตามมา ยิ่งทำมากเท่าไรคุณงามความดีก็หมดไปเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ทุกคนจึงต้องรักษาศีลข้อมุสาวาทด้วยตนเอง ชักชวนให้ผู้อื่นรักษา พยายามในการรักษาและกล่าวถึงคุณประโยชน์ในการรักษาและเปิดใจกว้างรับฟังความจริงอย่างตรงไปตรงมาและไม่ตำหนิไม่ลงโทษ ผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้น้อยที่ทำผิดแล้วกล่าวพูดความจริง

โดยการชมเชยให้กำลังใจในการพูดความจริง ให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น มิให้เกิดขึ้นอีกและตำหนิลงโทษผู้ที่ประจบสอพลอเอาผลงานความดีเฉพาะต่อหน้า แต่ลับหลัง นินทาและ ไม่ยอมรับแม้แต่คำชมที่ไม่จริงที่ไม่มีอยู่ในตน หากทำได้เช่นนี้ ก็จะทำให้คนในสังคม มีความจริงใจต่อกันและกล้าพูดความจริงมากขึ้น การละเมิดศีลข้อมุสาวาทก็จะลดน้อยลงไปในที่สุด ความเจ็บช้ำน้ำใจที่เกิดจากการละเมิดศีลข้อมุสาวาทก็จะไม่เกิดขึ้น (พระสมพงษ์ ดิग्ฆมโม (ราชเจริญ), 2551)

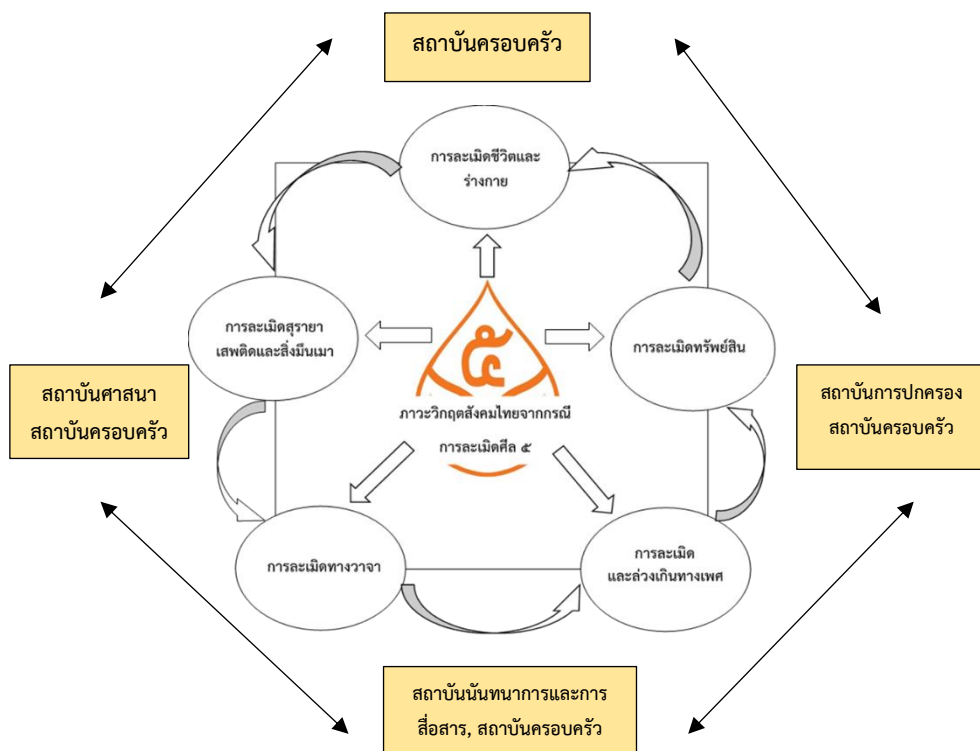
สาเหตุภาวะวิกฤติสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า นั้น ด้านการละเมิดชีวิตและร่างกาย มีทั้งหมด 12 สาเหตุ ด้านการละเมิดทรัพย์สิน มีทั้งหมด 7 สาเหตุ ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ มี 3 สาเหตุ ด้านการละเมิดทางวาจา มี 5 สาเหตุ ด้านการละเมิดสุรายาเสพติด และของมีเงินมีค่า มี 6 สาเหตุ ซึ่งภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นในสังคมไทยแต่ละสาเหตุในแต่ละด้านนั้นมีข้อบ่งชี้ตามค่าความถี่ที่ว่า สภาพสังคมเป็นตัวบ่งชี้ที่ทำให้เกิดการละเมิดศีลทั้งห้าด้าน และเมื่อศึกษาจากผลสัมฤทธิ์แล้วนั้นก็สามารถสรุปได้ว่า การรักษาศีลห้า จะเป็นเครื่องกำหนดภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบันได้ อีกทั้งพระใบฎีกาสุชาติ ญาณมทรัพย์ ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ของครูโรงเรียน อนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ของครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ของครู โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนสอดคล้องไปทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านมุสาวาทา เวมณี สิกขาบทัง สมายิยามิ (เว้นจากการพูดเท็จหรือ หลอกลวง) รองลงมาคือกาเมสุมิฉฉาจารา เวมณีสิกขาบทัง สมายิยามิ (เว้นจากการประพฤตินอกใจ) และต่ำที่สุดด้านปาณาติปาตา เวมณีสิกขาบทัง สมายิยามิ (เว้นจากการฆ่าสัตว์หรือทำลายชีวิต) และความคิดเห็นของข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่มากที่สุดคือด้าน ปาณาติปาตา เวมณี สิกขาบทัง สมายิยามิ (เว้นจากการฆ่าสัตว์หรือทำลายชีวิต) (พระใบฎีกาสุชาติ ญาณมทรัพย์, 2556)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะวิกฤติในสังคมไทยจากการละเมิดศีล 5 ครั้งนี้ พบว่าสังคมไทยยังมีภาวะวิกฤติจากการละเมิดศีลห้า เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) การละเมิดสุรายาเสพติด และสิ่งมีเงินมีค่า 2) การละเมิดชีวิตและร่างกาย 3) การละเมิดทรัพย์สิน 4) การละเมิดทางวาจา และ 5) การละเมิดและล่วงเกินทางเพศ ซึ่งข้อปฏิบัติที่จะทำให้ไม่เกิดการละเมิดศีล 5 ในแต่ละข้อ ได้แก่ 1) การละเมิดชีวิตและร่างกาย ต้องมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการใช้ชีวิต ดำเนินชีวิต และยึดปฏิบัติตามหลักคุณความดี 2) การละเมิดทรัพย์สิน ต้องมีการส่งเสริมในเรื่องของการรู้จักเก็บ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้จ่ายเกินตัวจนทำให้เกิดการล่วงละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น 3) การล่วงละเมิดทางเพศ เหตุพื้นฐานในกรณีที่เกิดการล่วงละเมิดทางเพศ มีปัจจัยหลักหลัก

คือพื้นฐานในด้านครอบครัว ซึ่งสถาบันครอบครัวจำเป็นต้องมีการปลูกฝังในเรื่องของค่านิยมที่ทำให้ไม่เป็นสาเหตุที่จะทำให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศขึ้น 4) การละเมิดทางวาจา ต้องเน้นย้ำในเรื่องของการใช้จีสจิริต อันทำให้เกิดความยินดีแก่ผู้อื่นที่ได้รับฟัง เพื่อไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดต่อผู้อื่นในด้านการละเมิดทางวาจา 5) การละเมิดสุรยาเสพติดและของมีนเมา เนื่องด้วยหากสังคมเกิดวิกฤตจากสิ่งเสพติดและของมีนเมา จะเลียงไม่ได้เลยในส่วนของการละเมิดผู้อื่นอันเนื่องมาจากจากสิ่งเสพติด สุรา และของมีนเมา ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการเข้มงวดในเรื่องของการจำหน่าย หรือมีข้อระเบียบที่รัดกุมยิ่งขึ้นในการซื้อ - ขายสุราของมีนเมาต่าง ๆ

ภาพที่ 7 แบบจำลองความรู้วิกฤตในสังคมไทยจากการละเมิดศีล 5

Knowledge model of the crisis in Thai society from the violation of the 5 precepts

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข่าวการละเมิดศีลห้าของสังคมไทยจากหนังสือพิมพ์รายวันเป็นระยะเวลา 90 วัน พบว่ามีข่าวการละเมิดศีลห้ารวมในทุกด้านเป็นจำนวนถึง 350 ครั้ง และจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิด

ศีลห้า ทำให้ทราบว่าสังคมไทยมีสภาพภาวะวิกฤติจากกรณีการละเมิดศีลห้า เป็นอย่างมาก ซึ่งถือเป็นเป็นภาวะวิกฤตอย่างรุนแรงของสังคมไทย โดยเฉพาะการละเมิดศีลห้า ด้านการละเมิดสุรา ยาเสพติด และของมีค่า ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้คนในสังคมไม่ได้ใช้ศีลธรรมในการแก้ไขปัญหา ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้สนใจ ใส่ใจแนวทางการดำเนินชีวิตวิถีพุทธ ไม่มีคุณธรรม ขาดศีลธรรมประจำใจ ทำให้ขาดความรักใคร่ปรองดองกัน ขาดความเมตตาต่อกัน ขาดการช่วยเหลือแบ่งปันกัน การพุดจาให้ร้ายกัน การหลอกลวงกัน และการทำร้ายทำลายกัน ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากปัญหาสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ตกต่ำ ทุกคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา หากแต่ว่าทุกคนทุกฝ่ายร่วมแรงร่วมใจกันยึดเอาศีลธรรมเป็นเครื่องค้ำครองใจ นำหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ มีพออยู่ พอกิน พอใช้ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือช่วยลดปัญหาการละเมิดศีลห้าในสังคมได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้สถาบันทางสังคมอย่างน้อย 4 สถาบัน คือ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการปกครอง และสถาบันนันทนาการและการสื่อสาร จะต้องทำหน้าที่ของตนอย่างเข้มแข็ง ข้อเสนอแนะ จากการวิจัยพบว่า สังคมไทยยังมีภาวะวิกฤติจากการละเมิดศีลห้า เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การละเมิดด้านสุรายาเสพติด และสิ่งมีค่า การละเมิดด้านชีวิตและร่างกาย การละเมิดด้านทรัพย์สิน การละเมิดด้านวาจา และการละเมิดด้านร่างกายและการล่วงเกินทางเพศ เป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากดั่งนั้น ชุมชนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ พัฒนาศูนย์ชุมชน นำข้อมูลของปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ประชุมร่วมกันและสรุปสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมการป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหานั้น ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- ผู้จัดการออนไลน์. (2564). ไทยรัฐ. เรียกใช้เมื่อ 9 มกราคม 2564 จาก <https://mgronline.com/crime/photo-gallery/9640000012875>
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 1. (30 สิงหาคม 2563). ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า. (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ), ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 2. (2 กันยายน 2563). ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า. (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ), ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 3. (25 สิงหาคม 2563). ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า. (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ), ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 4. (6 กันยายน 2563). ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า. (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ), ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 5. (27 สิงหาคม 2562). ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า. (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ), ผู้สัมภาษณ์)

- พระใบฎีกาสุชาติ ถนอมทรัพย์. (2556). การปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ของครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาสิต). (2547). การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคสมทบ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2547. ใน วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปรัชญา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระสมพงษ์ ตีฆธมโม (ราชเจริญ). (2551). ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเรื่องมูสาวาทในพุทธปรัชญาเถรวาท. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์. (2562). วิกฤตการณ์สังคมไทย. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2564 จาก <http://www.thairath.co.th/content/147694>
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2562). ข้อกำหนดคดีอาชญากรรมไว้ทั้งหมด 5 หมวด. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2564 จาก <https://www.royalthaipolice.go.th/>